

Circulaire

Brussel, 26 maart 2019

Kenmerk: NBB_2019_07

uw correspondent:

Patrick Van Roy
tel. +32 2 221 53 33 – fax +32 2 221 31 04
patrick.vanroy@nbb.be

EBA-richtsnoeren voor stresstests van instellingen

Toepassingsveld

Kredietinstellingen, beursvennootschappen, in België gevestigde bijkantoren van kredietinstellingen en beursvennootschappen die ressorteren onder het recht van staten die geen lid zijn van de Europese Economische Ruimte (EER) en, ten slotte, in het kader van het geconsolideerd toezicht, van het groepstoezicht of van het aanvullend conglomeraatstoezicht, financiële holdings en gemengde financiële holdings. De bestemmingen van deze circulaire worden hierna “de instellingen” genoemd.

Samenvatting/Doelstelling

Deze circulaire strekt ertoe de instellingen een geheel van richtsnoeren te verstrekken om hun stresstestprogramma's uit te voeren. Deze circulaire vervangt circulaire CBFA_2011_10. De EBA-richtsnoeren voor stresstests van instellingen (EBA/GL/2018/04) die erin zijn opgenomen, vervangen op hun beurt de richtsnoeren van het CEBS over hetzelfde onderwerp (CEBS/GL/32). De EBA-richtsnoeren voor stresstests van instellingen worden hierna “de richtsnoeren” genoemd.

Geachte mevrouw
Geachte heer

Deze circulaire sluit aan bij de publicatie door de Europese Bankautoriteit (EBA) op 19 juli 2018 van richtsnoeren betreffende de uitvoering van stresstests door de instellingen, in samenhang met de publicatie door het Bazels Comité in oktober 2018 van zijn eigen richtsnoeren ter zake. De Nederlandstalige versie van de door de EBA opgestelde richtsnoeren (EBA/GL/2018/04) is volledig als bijlage bij deze circulaire gevoegd. De bijlage kan worden geraadpleegd op de website van de Nationale Bank van België.

Overzicht van de richtsnoeren en motivering

De EBA-richtsnoeren zijn gericht op het verstrekken van gemeenschappelijke organisatorische vereisten, methodes en processen voor het uitvoeren van stresstests door instellingen, rekening houdend met kapitaaltoereikendheid en risicobeheer. Hoewel stresstests reeds vele jaren worden gebruikt als een instrument voor risicobeheer, moest de in dit domein gebruikte terminologie worden verduidelijkt. Daarom bevatten de EBA-richtsnoeren ook een lijst van definities met betrekking tot stresstests.

Bepaalde aspecten die de afgelopen jaren belangrijker zijn geworden, zoals omgekeerde stresstests in het kader van herstelplannen van instellingen, werden in deze richtsnoeren opgenomen en gedefinieerd. Daarnaast komen er nieuwe risicocategorieën aan bod. Verder werden de delen over bedrijfsmodellen, gegevensaggregatie en onderlinge verbanden tussen de stresstests voor solvabiliteit en de stresstests voor liquiditeit ontwikkeld of bijgewerkt, aangezien de vorige, in circulaire CBFA_2011_10 omschreven richtsnoeren niet meer in overeenstemming waren met de geldende beste praktijken.

De EBA-richtsnoeren rusten op verschillende pijlers:

- a) de governanceregelingen voor stresstestprogramma's en de frequentie van de stresstests;
- b) de gegevensinfrastructuur, met name de mogelijkheden voor gegevensaggregatie en de rapporteringspraktijken met het oog op stresstests;
- c) de reikwijdte en het toepassingsgebied van de stresstests, gaande van de stresstests op portefeuilleniveau over de stresstests voor individuele risico's tot de uitgebreide stresstests op het niveau van de hele instelling;
- d) de soorten stresstests, van eenvoudige gevoeligheidsanalyses tot meer complexe stresstests (waaronder omgekeerde stresstests) en de scenarioanalyses die deze moeten bevatten;
- e) een niet-exhaustieve waaier van de afzonderlijke risicodomeinen die in aanmerking moeten worden genomen bij de uitvoering van de stresstests teneinde het risicobeheer, de kapitaalplanning en de processen voor liquiditeitsbeheer te verbeteren;
- f) het gebruik van stresstests in het kader van herstel- en ontwikkelingsplannen en van de beoordeling van de toereikendheid van het kapitaal en de liquiditeit van een instelling in ongunstige omstandigheden voor het ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) en het ILAAP (Internal Liquidity Assessment Process), waaronder de wisselwerking tussen de resultaten van de stresstests en de beheersmaatregelen van de instellingen.

Tenuitvoerlegging van de richtsnoeren: instellingen onder het rechtstreeks toezicht van de ECB

Wat betreft de instellingen die onder haar rechtstreeks toezicht staan, publiceerde de ECB in november 2018 twee gidsen waarin haar verwachtingen betreffende het ICAAP en het ILAAP in detail worden toegelicht¹. In deze gidsen vraagt de ECB de instelling om rekening te houden met de EBA-richtsnoeren voor stresstests. Zo wordt in paragraaf 10 van de ECB-gids inzake het ICAAP het volgende vermeld:

"Instellingen worden aangemoedigd om naast deze Gids, en naast het relevante recht van de Unie en nationaal recht, rekening te houden met andere voor het ICAAP relevante publicaties van de EBA (...)". In dit verband zijn met name van belang: de EBA-Richtsnoeren inzake interne governance (EBA/GL/2017/11) en stresstests van instellingen (EBA/GL/2018/04); en de "Guidelines on the management of concentration risk under the supervisory review process" (GL 31) van het CEBS.

¹ <https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2018/html/ssm.pr181109.nl.html>

Voor de stresstests voor liquiditeit bestaat er een gelijkaardige formulering in de ECB-gids inzake het ILAAP.

Naast deze algemene verwijzingen leggen de EBC-gidsen inzake het ICAAP en het ILAAP hun eigen verwachtingen voor stresstests van instellingen vast, met name aan de hand van Principe 7 (“Periodieke stresstests zijn erop gericht in ongunstige omstandigheden de kapitaaltoereikendheid/liquiditeitstoereikendheid te waarborgen”). Dit betekent echter niet dat de ECB nieuwe normen voor stresstests vaststelt. De ECB verduidelijkt louter haar verwachtingen betreffende de in de EBA-richtsnoeren beschreven aspecten en verwijst ernaar wanneer deze gedetailleerder zijn dan haar eigen gidsen. Naast Principe 7 (dat volledig gewijd is aan stresstests) omvatten de andere principes van de ECB-gidsen inzake het ICAAP en het ILAAP een bepaald aantal aspecten van de EBA-richtsnoeren.

Tenuitvoerlegging van de richtsnoeren: instellingen onder het toezicht van de NBB

Voor de minder belangrijke kredietinstellingen publiceerde de NBB in maart 2018 een circulaire over haar verwachtingen inzake de ICAAP- en ILAAP-rapportering (NBB_2018_11)². In deze circulaire vraagt de NBB de minder belangrijke kredietinstellingen jaarlijks bepaalde gegevens te rapporteren, waaronder een beschrijving van het algemeen kader voor stresstests, van de resultaten van de stresstests, van de gehanteerde scenario's en hypothesen, van de criteria voor het selecteren en kalibreren van scenario's, van de wijze waarop de stresstests in het ICAAP en ILAAP met elkaar interageren of geïntegreerd zijn en van de stresstests die specifiek zijn uitgevoerd in het kader van het ICAAP en het ILAAP.

Over het algemeen zijn de verwachtingen van de NBB met betrekking tot de stresstestprogramma's die worden ontwikkeld door de minder belangrijke kredietinstellingen in het kader van het ICAAP en het ILAAP of van herstelplannen of voor andere doeleinden, in overeenstemming met de EBA-richtsnoeren (EBA/GL/2018/04). Er zij echter gewezen op het evenredige karakter van deze verwachtingen; de stresstests die worden ontwikkeld door de minder belangrijke kredietinstellingen moeten consistent zijn met hun eigen risicoprofiel en bedrijfsmodel.

De verwachtingen van de NBB betreffende de stresstestprogramma's van de andere bestemmingen van deze circulaire zijn eveneens in overeenstemming met de EBA-richtsnoeren, ook hier met inachtneming van het nodige evenredigheidsbeginsel.

Er wordt een kopie van deze mededeling verzonden naar de commissaris(sen), erkend revisor(en) van uw instelling.

Hoogachtend

Pierre Wunsch
Gouverneur

Bijlage (1) - enkel beschikbaar via www.nbb.be

² <https://www.nbb.be/nl/artikels/circulaire-nbb201811-verwachtingen-inzake-de-internal-capital-adequacy-assessment-process>